

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

Кафедра Економіки та митної справи
(найменування кафедри)

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Митно-посередницькі послуги
(назва навчальної дисципліни)

Освітня програма: Митна справа
(назва освітньої програми)

Спеціальність: 051 Економіка
(найменування спеціальності)

Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки
(найменування галузі знань)

Ступінь вищої освіти: Другий (магістерський)
(назва ступеня вищої освіти)

Затверджено на засіданні кафедри
Економіки та митної справи
(найменування кафедри)

Протокол № 1 від 26.08.2020 р.

м. Запоріжжя 2020

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	<u>ППВ 01 Митно-посередницькі послуги</u> Навчальна дисципліна вибіркового компонента циклу професійної підготовки
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Викладач	Галан О.Є. , д.е.н., доцент
Контактна інформація викладача	7698454, телефон викладача 0671337321, e-mail: galanalena3105@gmail.com
Час і місце проведення навчальної дисципліни	згідно до розкладу занять - https://zp.edu.ua/kafedra-ekonomiky-ta-mytnoyi-spravu дистанційне навчання – https://moodle.zp.edu.ua/course/view.php?id=832
Обсяг дисципліни	Кількість годин – загальний обсяг 120 годин кредитів – 4 кредити ЕКТС розподіл годин: 14 годин лекційних, 30 годин практичних, 76 годин самостійна робота, вид контролю - залік
Консультації	Згідно з графіком консультацій https://zp.edu.ua/kafedra-ekonomiky-ta-mytnoyi-spravu
2. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни	
Пререквізити Дисципліна: Постреквізити Освітня компонента:	«Митна політика і митне регулювання», «Дипломування»
3. Характеристика навчальної дисципліни	
<p>Митно-посередницькі послуги - це теоретична та практична основа сукупності знань та вмінь, що формують профіль фахівця в галузі управління та адміністрування і є вибірковою.</p> <p>Вивчення навчальної дисциплін «Митно-посередницькі послуги» дозволить сформуванню у студентів комплекс теоретичних знань і практичних навичок формування та управління інтелектуальним бізнесом, економічного обґрунтування напрямків його розвитку та забезпечення успішного функціонування.</p> <p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студент отримає</p> <p>загальні компетентності:</p> <ul style="list-style-type: none"> здатність генерувати нові ідеї (креативність); здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети; здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності); здатність працювати в команді; здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів); здатність проводити дослідження на відповідному рівні; здатність займати активну життєву та громадянську позицію, розвивати лідерські якості та діяти з позицій соціальної відповідальності, виконувати професійну діяльність відповідно до стандартів якості; <p>фахові компетентності:</p> <ul style="list-style-type: none"> здатність застосовувати науковий, аналітичний, методичний інструментарій для обґрунтування стратегії розвитку економічних суб'єктів та пов'язаних з цим управлінських рішень; здатність до професійної комунікації в сфері економіки іноземною мовою; здатність використовувати сучасні інформаційні технології, методи та прийоми дослідження економічних та соціальних процесів, адекватні встановленим потребам 	

дослідження;

здатність визначати ключові тренди соціально-економічного та людського розвитку;
здатність формулювати професійні задачі в сфері економіки та розв'язувати їх, обираючи належні напрями і відповідні методи для їх розв'язання, беручи до уваги наявні ресурси;

здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання;

здатність оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень;

вміння застосовувати міжнародні норми у сфері технічного регулювання при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності;

здатність забезпечувати митне регулювання щодо окремих груп товарів відповідно до заявленого митного режиму;

вміти розробляти профілі митних ризиків для запобігання контрабанді та порушенням митних правил при здійсненні зовнішньоекономічних операцій;

здатність здійснювати управління та проводити оцінку ефективності діяльності митних органів;

очікувані програмні результати навчання:

дотримуватися принципів академічної доброчесності;

приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, методів та інструментарію соціально-економічних досліджень;

обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання, враховуючи цілі, ресурси, обмеження та ризики;

розробляти сценарії і стратегії розвитку соціально-економічних систем;

розробляти, обґрунтовувати і приймати ефективні рішення з питань розвитку соціально-економічних систем та управління суб'єктами економічної діяльності та митними органами;

вміти забезпечувати митне регулювання щодо окремих груп товарів відповідно до заявленого митного режиму;

вміти розробляти профілі митних ризиків та страхування для запобігання контрабанді та порушенням митних правил при здійсненні зовнішньоекономічних операцій.

4. Мета вивчення навчальної дисципліни

Формування у студентів комплексу теоретичних знань і практичних навичок формування та управління інтелектуальним бізнесом, економічного обґрунтування напрямків його розвитку та забезпечення успішного функціонування.

5. Завдання вивчення дисципліни

Пізнавальні вивчення основних теоретичних засад митно-посередницьких послуг як специфічного формату бізнесової діяльності; розкриття сутності та специфіки продажу послуг; вивчення моделі маркетингу послуг посередницького підприємства;.

Практичні – сформулювати практичні навички створення цілісної картини з належного митного оформлення потоків, котрі проходять через митний кордон України.

6. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Підприємницька діяльність з митно-посередницьких послуг.

Тема 1. Поняття посередницьких послуг

Поняття, особливості посередницьких правовідносин. Поняття «торгово-посередницькі послуги». Види торгово-посередницьких послуг. Винагорода за надання торгово-посередницьких послуг. Оцінювання якості та ефективності надання торгово-посередницьких послуг. Принципи посередницької діяльності на ринку України.

Тема 2. Економічна сутність, особливості організації та розвитку торгово-посередницької діяльності

Сутність та класифікація митних послуг. Поняття торгово-посередницької діяльності, її характеристика. Посередники на товарному ринку та їх роль в ринковій економіці. Класифікація видів торгово-посередницької діяльності.

Торгово-посередницькі операції, об'єкти і суб'єкти посередницьких операцій.

Тема 3. Посередники як економічні суб'єкти ринку

Посередники як учасники процесу розподілу. Форми взаємодії між посередниками та учасниками ринку. Сутність, види і функції оптової торгівлі.

Фактори необхідності виникнення і функціонування оптових підприємств на ринку.

Організаційна структура оптової торгівлі. Організація та документальне оформлення оптових закупівель. Сутність та основні методи оптового продажу товарів. Поняття, склад і функції роздрібної торгівлі. Фактори розвитку роздрібної торгової мережі, її роль та значення. Організація продажу товарів у системі роздрібної торгівлі.

Тема 4. Маркетинг торгово-посередницьких послуг

Посередництво в сучасних умовах економічного розвитку. Фактори розвитку посередництва в сучасних умовах. Елементи маркетингової концепції посередницької діяльності. Модель маркетингу послуг посередницького підприємства. Показники оцінки якості надання посередницьких послуг. Сервісна система посередницького підприємства в сучасних умовах господарювання.

Змістовий модуль 2. Організаційно-правові аспекти посередницької діяльності.

Тема 5 Становлення інституту посередницької діяльності щодо надання послуг в галузі митної справи

Юридична природа та поняття посередницької діяльності. Історія виникнення посередницької діяльності при здійсненні митних процедур. Види посередницької діяльності в митній галузі та їх сутність. Митні послуги: колізії теорії та проблеми практики. Діяльність митних посередників в процесі митного оформлення в Україні.

Тема 6 Організаційно-правові аспекти посередницької діяльності митного брокера

Роль і місце митних брокерів при здійсненні митних процедур. Правовий статус митного брокера в Україні. Сутність брокерської діяльності та роль митних брокерів при здійсненні операцій з митного обслуговування ЗЕД. Нормативно правова-база з регулювання діяльності митних брокерів: український та зарубіжний досвід. Методи оцінки діяльності брокерів у сфері митного обслуговування суб'єктів ЗЕД.

Тема 7. Організаційно-правові аспекти посередницької діяльності митного перевізника

Організаційно-правові засади посередницької діяльності митного перевізника. Організаційно-правові основи взаємодії митного брокера і митного перевізника з митними органами України щодо організації та здійснення митних процедур.

Тема 8. Інфраструктури-посередники при здійсненні ЗЕД

Поняття «вільна митна зона», «митний склад», «склад тимчасового зберігання», «вантажний митний комплекс»: сутність, цілі, принципи діяльності. Вимоги до облаштування МС. Рух товарів на МС. Вимоги, яким повинен відповідати вантажний митний комплекс, автопорт, авто термінал. Положення про склади тимчасового зберігання.

7. План вивчення навчальної дисципліни

№ тижня	Назва теми	Форми організації навчання	Кількість годин
1	Поняття посередницьких послуг	лекція	2
1	Поняття посередницьких послуг	практичне	2
2	Поняття посередницьких послуг	практичне	2
1	Економічна сутність, особливості організації та розвитку торгово-посередницької діяльності	лекція	2
3	Економічна сутність, особливості організації та розвитку торгово-посередницької діяльності	практичне	2
4	Економічна сутність, особливості організації та розвитку торгово-посередницької діяльності	практичне	2
5	Посередники як економічні суб'єкти ринку	лекція	2

5	Посередники як економічні суб'єкти ринку	практичне	2
6	Посередники як економічні суб'єкти ринку	практичне	2
7	Маркетинг торгово-посередницьких послуг	лекція	2
7	Маркетинг торгово-посередницьких послуг	практичне	2
8	Маркетинг торгово-посередницьких послуг	практичне	2
9	Становлення інституту посередницької діяльності щодо надання послуг в галузі митної справи	лекція	2
9	Становлення інституту посередницької діяльності щодо надання послуг в галузі митної справи	практичне	2
10	Становлення інституту посередницької діяльності щодо надання послуг в галузі митної справи	практичне	2
11	Організаційно-правові аспекти посередницької діяльності митного брокера	лекція	2
11	Організаційно-правові аспекти посередницької діяльності митного брокера	практичне	2
12	Організаційно-правові аспекти посередницької діяльності митного брокера	практичне	2
13	Організаційно-правові аспекти посередницької діяльності митного перевізника	лекція	1
13	Організаційно-правові аспекти посередницької діяльності митного перевізника	практичне	2
14	Організаційно-правові аспекти посередницької діяльності митного перевізника	практичне	2
13	Інфраструктури-посередники при здійсненні ЗЕД	лекція	1
15	Інфраструктури-посередники при здійсненні ЗЕД	практичне	2

8. Самостійна робота

№ тижня	Назва теми	Види СР	Кіл-ть годин	Контрольні заходи
1, 2	Поняття посередницьких послуг. Економічна сутність, особливості організації та розвитку торгово-посередницької діяльності	Опрацювання літератури, підготовка до практичного заняття.	8	Усне опитування на практичному занятті. Тестування для самоконтролю в системі дистанційного навчання (тести до тем 1,2).
1, 2		Початок виконання ІДЗ №1	4	Узгодження теми, плану роботи та термінів виконання.
3, 4	Економічна сутність, особливості організації та розвитку торгово-посередницької діяльності Посередники як	Опрацювання літератури, підготовка до практичного заняття.	8	Усне опитування на практичному занятті. Тестування для самоконтролю в системі дистанційного навчання (тести до тем 3,4).

	економічні суб'єкти ринку			
3, 4		Виконання ІДЗ №1	4	
5, 6	Посередники як економічні суб'єкти ринку Посередники як економічні суб'єкти ринку	Опрацювання літератури, підготовка до практичного заняття.	8	Усне опитування на практичному занятті. Тестування для самоконтролю в системі дистанційного навчання (тест до теми 5).
5, 6, 7		Виконання ІДЗ №1	5	
8		Оформлення та захист ІДЗ №1	1	Захист ІДЗ
7, 9, 10, 11	Маркетинг торгово-посередницьких послуг Становлення інституту посередницької діяльності щодо надання послуг в галузі митної справи	Опрацювання літератури, підготовка до практичного заняття.	8	Усне опитування на практичному занятті. Тестування для самоконтролю в системі дистанційного навчання (тест до теми 6).
9		Початок виконання ІДЗ №2	2	Узгодження теми, плану роботи та термінів виконання.
10		Виконання ІДЗ №2	4	
11, 12, 13	Організаційно-правові аспекти посередницької діяльності митного брокера Організаційно-правові аспекти посередницької діяльності митного перевізника	Опрацювання літератури, підготовка до практичного заняття.	8	Усне опитування на практичному занятті. Тестування для самоконтролю в системі дистанційного навчання (тести до теми 7).
11, 12		Виконання ІДЗ №2	6	
13, 14, 15	Інфраструктури-посередники при здійсненні ЗЕД	Опрацювання літератури, підготовка до практичного заняття.	6	Усне опитування на практичному занятті. Тестування для самоконтролю в системі дистанційного навчання (тест до теми 8).
13, 14		Виконання ІДЗ №2	3	
15		Оформлення та захист ІДЗ №2	1	Захист ІДЗ

Консультативна допомога студенту надається у таких формах:

- особиста зустріч викладача і студента за графіком консультацій <https://zp.edu.ua/rozklad-zanyat-ta-konsultaciy-kafedry-ekonomiky-ta-mytnoyi-spravy> (не менш ніж 2 години на тиждень або за попередньою домовленістю);
- відеоконференція на платформі zoom (особиста або колективна) <https://us04web.zoom.us/profile> (ідентифікатор 442-534-4290) (один раз на 2 тижні);
- листування за допомогою електронної пошти galanalena3105@gmail.com (у форматі 24/7 кожного дня);
- відеозустріч, аудіоспілкування або смс у сервісі Viber (за графіком

консультацій викладача);

- спілкування по телефону (за графіком консультацій викладача).

9. Система та критерії оцінювання курсу

Система оцінювання курсу.

Оцінка знань студентів здійснюється за кредитно-модульною системою. Навчальний семестр складається з двох змістовних модулів.

Для студентів денної форми навчання кожен змістовний модуль оцінюється за 100-бальною шкалою. Підсумкова оцінка визначається як середня двох контролів за перший та другий змістовні модулі. Студент має право додатково скласти залік за 100-бальною шкалою. В цьому випадку підсумкова оцінка визначається як середня вцілому двох змістовних модулів та заліку.

Для студентів заочної форми навчання навчальна дисципліна вцілому оцінюється за 100-бальною шкалою.

Оцінка за 100-бальною шкалою переводиться відповідно у національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансфертної системи (ЄКТС – А, В, С, D, E, FX, F).

Шкала оцінювання:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
70-74	D	задовільно	
60-69	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Оцінки «зараховано» заслуговує студент, який виявив повне (певне) знання навчального матеріалу, успішно (частково) виконав передбачені програмою завдання, засвоїв рекомендовану основну літературу. Оцінка «зараховано» виставляється студентам, які засвідчили системні (не системні) знання понять та принципів навчальної дисципліни і здатні до їх самостійного поповнення та оновлення (використання) під час подальшої навчальної роботи і професійної діяльності. Одночасно вони допустили певні неточності, пропуски, помилки, які зумовили некоректність окремих результатів та висновків.

Оцінка «незараховано» виставляється студентіві, який виявив значні прогалини в знаннях основного навчального матеріалу, допустив грубі помилки у виконанні передбачених програмою завдань, незнайомий з основною літературою, а також студентам, у яких відсутні знання базових положень навчальної дисципліни або їх недостатньо для продовження навчання чи початку професійної діяльності.

Критерії оцінювання курсу.

Для студентів денної форми навчання кожен змістовний модуль оцінюється за 100-бальною шкалою.

Під час контролю по першому змістовному модулю враховуються наступні види робіт та відповідні критерії:

- повнота відповіді та активність роботи студента на практичному занятті оцінюється до 6 балів (6 практичних заняття по 6 балів = 36 балів);

- правильність виконання, оформлення та повнота відповіді при захисті індивідуального домашнього завдання студента оцінюється до 40 балів;
- тестування – до 24 балів.

Під час контролю по другому змістовному модулю враховуються наступні види робіт та відповідні критерії:

- повнота відповіді та активність роботи студента на практичному занятті оцінюється до 9 балів (9 практичних заняття по 4 балів = 36 балів);
- правильність виконання, оформлення та повнота відповіді при захисті індивідуального домашнього завдання студента оцінюється до 40 балів;
- тестування – до 24 балів.

Підсумковий контроль визначається як середня двох контролів за перший та другий змістовні модулі.

Якщо студент додатково складає залік, то оцінювання на заліку враховує наступні критерії:

- студент отримує два питання, які потребують змістовної відповіді, кожне з них оцінюється від 0 до 50 балів;
- 50-40 балів отримують студенти, які повністю розкрили сутність поняття, дали його чітко визначення або проаналізували і зробили висновок з конкретного теоретичного положення.
- 39-29 балів отримують студенти, які правильно, але не повністю дали визначення поняття або поверхово проаналізували і зробили висновок з теоретичного положення.
- 28-18 балів отримують студенти, які правильно, але лише частково визначили те чи інше поняття або частково проаналізували і зробили висновок з теоретичного положення.
- 17-0 балів отримують студенти, які частково і поверхово визначили те чи інше поняття або сформулювали висновок з теоретичного положення, допустивши неточності та помилки.

В цьому випадку підсумкова оцінка визначається як середня вцілому двох змістовних модулів та заліку.

Для студентів заочної форми навчання навчальна дисципліна оцінюється за 100-бальною шкалою.

Під час підсумкового контролю (заліку) враховуються наступні види робіт та відповідні критерії:

- правильність виконання, оформлення та повнота відповіді при захисті контрольної роботи студента оцінюється до 76 балів;
- тестування – до 24 балів.

10. Політика курсу

Політика щодо академічної доброчесності:

Складати всі проміжні та фінальні завдання самостійно без допомоги сторонніх осіб.

Надавати для оцінювання лише результати власної роботи.

Не вдаватися до кроків, що можуть нечесно покращити ваші результати чи погіршити/покращити результати інших студентів.

Не публікувати відповіді на питання, що використовуються в рамках курсу для оцінювання знань студентів

Політика щодо відвідування аудиторних занять (особиста присутність студента):

Студентам рекомендується відвідувати заняття, оскільки на них викладається теоретичний матеріал та розвиваються навички, необхідні для виконання семестрового індивідуального завдання. Система оцінювання орієнтована на отримання балів за активність студента, а також виконання завдань, які здатні сформувати загальні та фахові компетентності. Самостійну роботу студент може виконати у системі дистанційного навчання (<https://moodle.zp.edu.ua/course/view.php?id=832>) з подальшим захистом. За об'єктивних причин (наприклад, лікарняні, стажування, мобільність, індивідуальний графік,

інше) аудиторні види занять та завдань також можуть бути трансформовані в систему дистанційного навчання (сервіс moodle).

Політика щодо дедлайнів.

Студент зобов'язаний дотримуватись крайніх термінів (дата для аудиторних видів робіт або час в системі дистанційного навчання), до яких має бути виконано певне завдання. За наявності поважних причин (відповідно до інформації, яку надано деканатом) студент має право на складання індивідуального графіку вивчення окремих тем дисципліни.

Політика щодо оскарження результатів контрольних заходів:

Студенти мають можливість підняти будь-яке питання, яке стосується процедури контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто. Студенти мають право оскаржити результати контрольних заходів, але обов'язково аргументовано, пояснивши з яким критерієм не погоджуються.

Політика щодо дотримання прав та обов'язків студентів.

Права і обов'язки студентів відображено у п.7.5 Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Запорізька політехніка» (https://zp.edu.ua/uploads/dept_nm/Polozhennia_pro_organizatsiyu_osvitnoho_protseesu.pdf).

Політика щодо конфіденційності та захисту персональних даних.

Обмін персональними даними між викладачем і студентом в межах вивчення дисципліни, їх використання відбувається на основі закону України «Про захист персональних даних» (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17#Text>). Стаття 10, п. 3.